

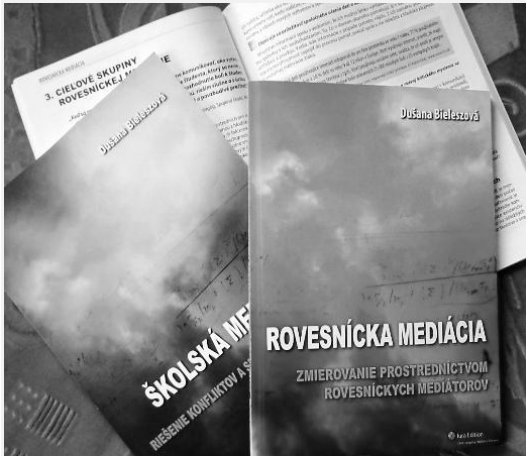
OD NENÁSILNEJ KOMUNIKÁCIE K ŠKOLSKEJ A ROVESNÍCKEJ MEDIÁCII**KONTINUÁLNE VZDELÁVANIE PRE PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV**

Konflikty sú súčasťou nášho života doma, na ulici, v obchode, v práci, v škole. Všade tam sa stretávame s rozdielnymi názormi, postojmi, hodnotami, ideológiou, alebo obyčajnou nesympatiou. Niečo chceme a niečo, alebo niekto nám bráni dosiahnuť to. Účinky nášho spôsobu komunikácie môžeme pozorovať v reakcii, ktorú vyvoláme u iných ľudí. *Všímame si ich? Učíme sa z nich? Alebo máme svoje zaužívané vzorce správania, ktoré používame bez ohľadu na reakcie okolia?*

V pedagogickej praxi sa stretávame s tým, že pocity nespokojnosti, nesúhlasu s odlišnými názormi iných osôb učiteľ v sebe dlhodobo potláča. Frustračnú situáciu rieši obrannými mechanizmami, negatívnymi emóciami, únikom a vytesnením situácie, ktorá by mohla byť pre neho nepríjemná a konfrontačná. A to aj v prostredí, ktoré by malo byť z hľadiska pôsobenia na žiaka modelovým. Dôvodom sú chýbajúce zručnosti pedagógov v rovine riešenia konfliktov a vytvárania dohôd. Tieto negatívne javy v prostredí škôl sú častou príčinou bezradnosti učiteľov pri usmerňovaní komunikačných sporov medzi žiakmi, riešení konfliktov súvisiacich so zvýšenou agresivitou žiakov, porušovaním vnútorného poriadku, izolácie jednotlivcov, prejavmi šikany, práce s predsudkami, pôsobenia učiteľa ako tretej nestrannej osoby pri riešení konfliktov, aktívneho počúvania, práce s dynamikou rovesníckej skupiny, zmierňovania deštruktívneho napätia v rozhovoroch, preformulovania negatívnych výrokov, pretlmočenia sťažnosti, identifikácie vzájomne otvorených sporov a skrytých útokov, ako aj tvorby argumentov, návrhov riešení.

Toto poznanie a dlhoročná prax pedagóga nás priviedli k myšlienke „ušiť“ učiteľom kontinuálne vzdelávanie na mieru. Tak vznikol program s názvom „**Riešenie konfliktných situácií v pedagogickej činnosti učiteľa**“. Program absolvovalo **viac ako 200 učiteľov**. Ich pozitívny ohlas, námety, skúsenosti a potreba ďalšieho odborného rastu nás, ako poskytovateľa kontinuálneho vzdelávania, povzbudili k tomu, aby sme ponuku pre pedagogických zamestnancov rozšírili o ďalšie cieľové skupiny, na ktoré sa často zabúda, o *majstrov odborného vzdelávania a vychovávateľov*. Nový program, ktorý bol akreditovaný MŠVVaŠ v júni 2014 sme zamerali sa na oblasť alternatívneho riešenia konfliktov cestou zmierovania a nazvali sme ho „**Školská a rovesnícka mediácia – kompetencia pre úspešné riešenie sporov vo výchovno-vzdelávacej činnosti**.“

Celkový rozsah vzdelávacieho programu je **40** vyučovacích hodín, z toho **30** prezenčnou formou a **10** dištančnou formou. Garantom programu je **prof. PhDr. Erich Petlák, CSc.**, rektor Dubnického technologického inštitútu a jeho lektorkou je **Mgr. Dušana Bielešová**, autorka publikácií k tejto téme – *Školská mediácia (2012)* a *Rovesnícka mediácia (2013)*¹.

Obsah vzdelávania je navrhnutý tak, aby účastníci vzdelávania dokázali vytvoriť program riešenia konfliktov cestou zmierovania, mediácie v školách, v triedach, vedeli uskutočniť tréningové aktivity rovesníckej mediácie, vedeli pripraviť plán udržateľnosti programu mediácie pri rešpektovaní konkrétnych podmienok školy.

Premena tradičnej školy na modernú si vyžaduje okrem využívania nových prístupov, metód a foriem v priamej edukačnej činnosti učiteľa aj rozvoj jeho interpersonálnych (sociálnych) kompetencií. V sociálnej interakcii učiteľ – žiak sa často vyskytujú záťažové situácie, ktoré bývajú príčinou mnohých konfliktov. Spôsoby, akými sú konflikty riešené, následne ovplyvňujú široké spektrum pedagogickej činnosti učiteľa. Nenásilnú komunikáciu, neautoritatívne, nenásilné vedenie žiakov využívajú mnohí pedagógovia. Tieto komunikačné zručnosti nie sú však vrodené. Nemôžeme preto očakávať, že ich každý pedagogický zamestnanec ovláda. Dajú sa však získať učením, zdokonaľovaním, tréňovaním. Mediácia ponúka účinný spôsob riešenia problémov v rovine prevencie, riešenia aktuálnych konfliktov, aj sanácie konfliktného prostredia v školách.

PhDr. Peter Šikulínec

Viac informácií na www.andragos.sk

¹ Bielešová, D. 2012. *Školská mediácia*. Bratislava : Wolters Kluwer, 2012. 89 s. ISBN 978-80-8078-510-9
Bielešová, D. 2013. *Rovesnícka mediácia*. Bratislava : Wolters Kluwer, 2013. 97 s. ISBN 978-80-8078-587-1